

LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIŠALĖ TARYBA

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2022-05-24 Nr. TTP-6

Vilnius

Posėdis įvyko 2022-05-24.

Posėdžio pirmininkė Aurelija Gabrielė Maldutytė

Posėdžio sekretorė Valda Pranckuvienė

Dalyvavo:

Vyriausybės atstovai: Vytautas Šilinskas – socialinės apsaugos ir darbo viceministras, Vita Baliukevičienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės vedėja, Daiva Kamarauskienė - Finansų ministerijos Biudžeto departamento direktorė, Osvaldas Šmitas - Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Ūkio plėtros departamento direktorius.

Profesinių sąjungų atstovai: Inga Ruginienė – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pirmininkė, Aleksandras Posochovas – Lietuvos paslaugų sferos darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkas, Dalia Jakutavičė – Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos pirmininkė, Kęstutis Juknis - Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas, Kristina Krupavičienė – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkė, Ričardas Garuolis – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ generalinis sekretorius, Rimtautas Ramanauskas – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkės pavaduotojas.

Darbdavių organizacijų atstovai: Rūta Skyrienė – asociacijos „Investors’ Forum“ vykdomoji direktorė, Emilis Ruželė – asociacijos „Investors’ Forum“ vyr. politikos patarėjas, Aurelija Gabrielė Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė, Ričardas Sartatavičius – Lietuvos pramonininkų konfederacijos generalinis direktorius, Sigitas Gailiūnas - Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmų prezidentas, Gediminas Rainys – Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos patarėjas ekonomikos klausimais, Andrius Romanovskis – Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas, Sigitas Dimaitis - Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų direktorius.

Kiti asmenys: Vaida Budzevičienė – Lietuvos Respublikos Prezidento patarėja, Miglė Wantens – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ atstovė, Birutė Sabatauskaitė – Lygių galimybių kontrolierė, Dovilė Juodkaitė – Lietuvos negalios organizacijų forumo prezidentė, Tomas Griškevičius – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ teisininkas, Darius Aleknavičius – UAB „Vilniaus viešasis transportas“ generalinis direktorius, Eigilė Čygaitė-Elzbergienė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos vyr. ekspertė, Ineta Rizgelė – Lietuvos verslo konfederacijos generalinė direktorė, Kotryna Tamoševičienė – Lietuvos banko Ekonomikos departamento Makroekonomikos ir prognozavimo skyriaus vadovė, Laura Mociūnaitė – Lietuvos banko Ekonomikos departamento Makroekonomikos ir prognozavimo skyriaus ekonomistė, Kristupas Pribuišis – Lietuvos banko Ekonomikos departamento Makroekonomikos ir prognozavimo skyriaus ekonomistas, Monika Gabalytė – asociacijos „Investors’ Forum“ atstovė, Leonardas Marcinkevičius – ELTA atstovas, Martynas Žilionis – TV3 atstovas, Irma Janauskaitė – LRT atstovė, Miglė Gaižiūtė – LRT atstovė, Jonas Petraška – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ atstovas, Ramunė Motiejūnaitė-Pekkinen – Lietuvos profesinės sąjungos konfederacijos viešųjų ryšių specialistė, Viktorija Trachimovič – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės vyriausioji specialistė, Indrė Vaicekuskaitė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės patarėja.

Darbotvarkė.

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

1. Dėl infliacijos dydžio Lietuvoje.

2. Dėl Trišalės tarybos išvados pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 135 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1162 (po svarstymo Darbo santykių komisijoje).

3. Informacija apie kitus Darbo santykių komisijoje svarstytus klausimus (Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 6, 8, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas).

4. Dėl Lietuvos Respublikos trišalės tarybos nuomonės pateikimo Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui dėl Įstatymų projektuose siūlomo teisinio reguliavimo:

4.1. Dėl Darbo kodekso Nr. XII-2603 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1093 (po svarstymo Darbo santykių komisijoje).

4.2. Dėl Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1272 (po svarstymo Darbo santykių komisijoje).

5. Dėl Lietuvos Respublikos trišalės tarybos nuomonės pateikimo Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui dėl Lietuvos negalios organizacijų forumo 3, 5, 7 ir 8 bei Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos 2 ir 4 pasiūlymuose siūlomo teisinio reguliavimo Darbo kodekso 1, 2, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 51, 52, 55, 56, 57, 59, 72(1), 75, 79, 107, 113, 117, 126, 133, 134, 137, 138, 169, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1438.

6. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

7. *Papildomas klausimas.* Dėl netoleruotinos padėties įmonėje UAB „Vilniaus viešasis transportas“.

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

Aurelija Gabrielė Maldutytė klausė, ar būtų prieštaraujančių posėdžio darbotvarkės su patektu papildomu klausimu tvirtinimui, jį svarstant prieš numatytą pertrauką.

Trišalės tarybos nariai neprieštaravo.

NUTARTA. Patvirtinti 2022 m. gegužės 24 d. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio darbotvarkę su papildomu klausimu, jį svarstant prieš numatytą pertrauką.

1. SVARSTYTA. Dėl infliacijos dydžio Lietuvoje.

Kotryna Tamoševičienė, Lietuvos banko Ekonomikos departamento Makroekonomikos ir prognozavimo skyriaus vadovė, pristatė skaidres „Infliacija, ją lemiantys veiksniai ir našumo raida Lietuvoje“ (*skaidrės pridėdamos*) ir diskusijų metu atsakė į Trišalės tarybos narių klausimus.

Daiva Kamarauskienė papildė pranešėjos atsakymą apie pajamų surinkimo į biudžetą planus.

Rūta Skyrienė pasiteiravo, ar Lietuvos bankas rekomenduotų didinti MMA.

Kotryna Tamoševičienė nurodė, kad reikia atlikti skaičiavimus pagal Trišalėje taryboje sutartą formulę.

Vytautas Šilinskas pakomentavo Vyriausybės veiksmus dėl infliacijos šalinimo nurodydamas, kad Vyriausybės priemonės pačios infliacijos nemažins, o mažins infliacijos pasekmes.

Inga Ruginienė pasiūlė iš karto nutarti ir fiksuoti, kad į kito Trišalės tarybos posėdžio darbotvarkę yra įtraukiamas klausimas dėl MMA dydžio, o Lietuvos banko prašoma paskaičiuoti siūlomą MMA dydį 2023 metams.

Aurelija Maldutytė pritarė pasiūlymui, sakydama, kad klausimą būtų galima įtraukti ir klausė, ar Lietuvos bankas spėtų pasiruošti ir paskaičiuoti.

Andrius Romanovskis paprieštaravo sakydamas, kad pagal Darbo kodeksą, Vyriausybė turi kreiptis į Trišalę tarybą ir atkreipė dėmesį, kad kol kas tokio kreipimosi nebuvo.

Inga Ruginienė atkreipė dėmesį, kad Vyriausybės kreipimasis ne visada būdavo.

Aurelija Maldutytė sakė, kad dėl procedūros bus pasitikslinta Darbo kodekse ir nurodė, kad toks prašymas Lietuvos bankui bus atsiųstas papildomai. Informavo, kad kitą Trišalės tarybos posėdį siūlys surengti birželio 21 d.

Kotryna Tamoševičienė paprašė kiek įmanoma anksčiau Lietuvos banką apie tai informuoti.

NUTARTA:

1. Išklaudyta Lietuvos banko pateikta informacija dėl infliacijos dydžio Lietuvoje.

2. Po to, kai bus sutarta klausimą dėl MMA dydžio įtraukti į Trišalės tarybos posėdžio darbotvarkę, papildomai kreiptis į Lietuvos banką dėl nuomonės šiuo klausimu pateikimo.

3. Kreiptis į Lietuvos banką su prašymu 2022 m. birželio 21 d. planuojamame Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdyje pateikti ekspertinę nuomonę ir rekomendacijas dėl MMA siūlytino dydžio kitiems metams.

2. SVARSTYTA. Dėl Trišalės tarybos išvados pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 135 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1162 (po svarstymo Darbo santykių komisijoje).

Miglė Wantens, Darbo santykių komisijos pirmininkė, pristatė Darbo kodekso 135 str. pakeitimo įstatymo projektu siūlomus pakeitimus ir pristatė Darbo santykių komisijos pasiūlymus. Ji informavo, kad po diskusijų buvo nutarta fiksuoti, kad: „1. Darbdavių ir profesinių organizacijos pritaria Lietuvos Respublikos darbo kodekso 135 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1162 ir teikia šiuos siūlymus:

1.1. Projekto 4 punktą papildyti „**ar šalių susitarimu**“.

1.2. Darbdavių organizacijų nuomone, tokios atostogos neturėtų būti apmokamos, tačiau taip pat projekto rengėjams siūloma papildomai diskutuoti ir ieškoti finansinio mechanizmo dėl darbdavio patiriamų išlaidų kompensavimo, apmokant darbuotojams savišvietos kursus.

1.3. Profesinių sąjungų nuomone, tokios atostogos galėtų būti apmokamos, jei tai sutarta kolektyvinėje sutartyje ar aptarta šalių susitarimu.

1.4. LPS „Sandrauga“ siūlo patikslinti nuostatą, kad „už mokymosi atostogas **gali būti** apmokama, jei tai aptarta kolektyvinėje sutartyje“. Taip pat siūlė papildyti 135 str. 5 p.: „Kolektyvinėse sutartyse gali būti nustatyta didesnė negu šio straipsnio 1 ir 2 dalyje nustatyta mokymosi atostogų trukmė **ir apmokėjimo už jas tvarka**.“

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovai nepritaria įstatymo projektui. Vyriausybės pozicija ir argumentai yra pateikti Vyriausybės nutarimo projekte dėl išvados.“

Pranešėja atkreipė dėmesį, kad patvirtinus Darbo santykių komisijos posėdžio protokolą, buvo gauta informacija, kad Vyriausybė savo poziciją pakeitė ir taip pat pritaria šiam įstatymo projektui, t. y. įstatymo projektui pritaria visi socialiniai partneriai.

Vita Baliukevičienė patvirtino, kad Vyriausybė, atsižvelgusi į darbdavių ir profesinių sąjungų poziciją ir išsakytus argumentus, nusprendė taip pat pritarti įstatymo projektui.

Aurelija Maldutytė apibendrina, kad Trišalė taryba bendru sutarimu pritaria Darbo santykių komisijos išvadoms kartu su teikiama pasiūlymiais. Ji dar kartą pabrėžė siūlymą į bendrą paketą įtraukti galimybę, kad tokius darbuotojų mokymus būtų galima įtraukti į įmonės sąnaudas.

Vytautas Šilinskas atkreipė dėmesį, kad Pelno mokesčio 26 str. 2 dalyje jau yra numatyta tokia galimybė bei paragino sudarinėti kolektyvines sutartis ir naudotis šia mokestine lengvata.

NUTARTA: Bendru sutarimu pritarti Lietuvos Respublikos darbo kodekso 135 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1162 ir kartu teikti šiuos siūlymus:

1. Projekto 4 punktą papildyti „ar šalių susitarimu“.
2. Darbdavių organizacijų nuomone, tokios atostogos neturėtų būti apmokamos, tačiau taip pat projekto rengėjams siūloma papildomai diskutuoti ir ieškoti finansinio mechanizmo dėl darbdavio patiriamų išlaidų kompensavimo, darbuotojams apmokant savišvietos kursus.
3. Profesinių sąjungų nuomone, tokios atostogos galėtų būti apmokamos, jei tai sutarta kolektyvinėje sutartyje ar aptarta šalių susitarimu.
4. LPS „Sandrauga“ siūlo patikslinti nuostatą, kad „už mokymosi atostogas **gali būti** apmokama, jei tai aptarta kolektyvinėje sutartyje“. Taip pat siūlė papildyti 135 str. 5 p.: „Kolektyvinėse sutartyse gali būti nustatyta didesnė negu šio straipsnio 1 ir 2 dalyje nustatyta mokymosi atostogų trukmė **ir apmokėjimo už jas tvarka**.“

3. SVARSTYTA. Informacija apie kitus Darbo santykių komisijoje svarstytus klausimus (Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 6, 8, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas).

Miglė Wantens informavo Trišalės tarybos narius apie Darbo santykių komisijoje svarstytą įstatymo projektą ir priimtus sprendimus. Įstatymo projekte paaiškinama sąvoka, kas yra negautos pajamos (duodama nuoroda į Socialinio draudimo įstatymą); siūloma pailginti kreipimosi laikotarpį vietoj 6 mėnesių iki 12 mėnesių tam, kad visi gautų išmokas; siūloma, kad išmokos iš Garantinio fondo būtų paveldimos; siūloma, kad darbuotojui gavus didesnę išmoką iš Garantinio fondo, susidariusią permoką turi gražinti į Garantinį fondą nemokumo administratorius; siūloma, kad teisė gauti ilgalaikio darbo išmoką atleistiems darbuotojams (išskyrus atleistiems iš biudžetinių įstaigų ar Lietuvos banko) būtų susieta su darbdavio mokėtomis įmokomis; siūloma, kad ilgalaikio darbo išmokos galėtų būti skiriamos ir nesant atskiro darbuotojo kreipimosi (tokiu būdu bus mažinama administracinė našta).

Diskusijų metu buvo suabejota, ar teisės gauti išmokas siejimas su darbdavio sumokėtomis įmokomis yra tikslingas, nes išmokas darbuotojui garantuoja valstybė. Taip pat buvo diskusijų dėl termino pratęsimo. Kilo klausimų, ar nebus užtęstas įmonių likvidavimo procesas. Kilo klausimas dėl išmokų dydžių ribojimų ir išmokų sandaros, dėl nedraudiminio laikotarpio trukmės, dėl nemokamų atostogų trukmės.

Darbo santykių komisija nusprendė, kad reglamentavimas turi būti tobulinamas, atsižvelgiant į anksčiau paminėtus aspektus ir pasiūlė klausimą dar kartą svarstyti Darbo santykių komisijoje, kai įstatymo projekto rengėjai įstatymo projektą patikslins.

Aurelija Maldutytė apibendrino pristatytą klausimą – klausimo svarstymas atidedamas. Bus laukiama Darbo santykių komisijos informacijos po patikslinto įstatymo projekto svarstymo.

NUTARTA. Svarstyti klausimą dėl Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo Nr. XII-2604 6, 8, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pakartotinai, Darbo santykių komisijai apsvarsčius patikslintą įstatymo projektą.

4. SVARSTYTA. Papildomas klausimas. Dėl netoleruotinos padėties įmonėje UAB „Vilniaus viešasis transportas“.

Aurelija Maldutytė informavo Trišalės tarybos narius, kad į posėdį buvo pakviesti Vilniaus savivaldybės ir UAB „Vilniaus viešasis transportas“ atstovai, tačiau Vilniaus savivaldybės atstovai neatvyko.

Kristina Krupavičienė kalbėjo, kad Trišalėje taryboje sprendžiami įvairūs klausimai, kad yra svarbu socialinis dialogas. Priminė, kad profesinės sąjungos bendradarbiauja su įmone „Vilniaus viešasis transportas“ ir anksčiau rasdavo bendrą kalbą. Problemos prasidėjo tada, kai

pasikeitė „Vilniaus viešasis transportas“ vadovybė. Paminėjo, kad iš kolektyvinės sutarties yra išimta anksčiau buvusi darbo apmokėjimo sistema, kad vairuotojų darbas yra vertinamas kiekvieną mėnesį. Naujai taikoma darbo apmokėjimo sistema yra paini. Darbuotojai turi suprasti, už ką jiems mokamas atlyginimas. 760 darbuotojų kreipėsi į darbdavį, informuodami, kad stabdys darbą. Kalbėjo, kad nevyko derybos, profesinės sąjungos nutarė organizuoti streiką, tačiau dėl nepaprastosios padėties, kuri tęsiasi dvejus metus, jie negali streikuoti. Priminė, kad teismas įpareigojo įmonę vykdyti tai, kas sutarta kolektyvinėje sutartyje. Kalbėjo, kad reikia derėtis dėl naujos kolektyvinės sutarties, jeigu baigėsi kolektyvinės sutarties galiojimas. Darbdaviai turi kalbėtis su darbuotojais.

Aurelija Maldutytė paprašė darbdavių atstovo išsakyti savo poziciją.

Darius Aleknavičius, UAB „Vilniaus viešasis transportas“ generalinis direktorius, nurodė, kad pateikta nemažai klaidinančios informacijos. Įmonė neprieštarauja socialiniam dialogui, kolektyvinei sutarčiai. Kalbėjo, kad prie derybų prisijungė nuo liepos mėnesio, kad profesinių sąjungų atstovai sistemingai pasitraukdavo iš derybų. Kilo kolektyviniai ginčai, prieita iki streiko. Iš darbdavio pusės buvo siūlyta pasitelkti mediaciją, darbo arbitražą, tačiau profesinių sąjungų atstovai kategoriškai atsisakė šių pasiūlymų. Praėjusią savaitę buvo tartasi, kaip užbaigti kilusius nesutarimus. Teismas atmetė skundą. Profesinės sąjungos atsisakė toliau derėtis. Kalbėjo, kad derybose dalyvavo visos, išskyrus vieną, įmonėje esančios profesinės sąjungos. Priminė, kad nuo balandžio 1 d. visiems įmonės darbuotojams yra pakelti atlyginimai. Atkreipė dėmesį, kad iki šiol įmonėje buvo labai didelės atlyginimų „žirklės“. Kalbėjo, kad atlyginimus lygino prie rinkos medianos. Atlyginimo dydis vidutiniškai kilo 11 proc., o mažiausiai uždirbantiems – 17 proc.

Andrius Romanovskis kalbėjo, kad „Vilniaus viešasis transportas“ seniai laikoma kaip viena blogiausiai valdomų įmonių. Vienas iš pavyzdžių – labai didelės atlyginimų „šakutės“. Šiai viešajai paslaugai vilniečiai turėtų daug priekaištų.

Kęstutis Juknis mano, jog tai, kad negali susitarti, yra vadovo problema. Priminė, kad šiam vadovui vadovaujant Kelių priežiūrai, nepavyko sudaryti kolektyvinės sutarties. Taip pat kalbėjo, jog yra negerai, kad tokius klausimus sprendžia Trišalė taryba. Vadovas neturi laukti tol, kol bus prieita prie streikų. Mano, kad ir savivaldybės įmonė gali veikti gerai.

Aurelija Maldutytė priminė, kad šis vadovas įmonei vadovauja tik nuo liepos mėnesio. Klausimas svarstomas todėl, jog buvo gautas profesinės sąjungos „Solidarumas“ kreipimasis. Problema vis neišsprendžiama, todėl ir kreiptasi į Trišalę tarybą. Pabrėžė, kad reikia kreipti dėmesį ne į vadovą, o į įmonę. Paklausė, kelios profesinės sąjungos yra įmonėje. Paklausė, ar iš esmės įmonės darbo užmokesčio sistema nebuvo bloginama.

Darius Aleknavičius informavo, jog įmonėje yra penkios profesinių sąjungų organizacijos. Įmonėje dirba 1900 darbuotojų. Profesinėms sąjungoms priklauso apie 60 proc. darbuotojų (didžiąją dalį sudaro „Solidarumas“ – atstovauja tris profesines sąjungas). Kalbėjo, kad darbo užmokesčio sistema nebuvo bloginama. Ji tokia pati, kokia buvo kolektyvinėje sutartyje. Kolektyvinės sutarties terminui pasibaigus ir nesusitarus dėl naujos kolektyvinės sutarties, buvo surašytas nesutarimų protokolas. Pagrindinės darbo užmokesčio sistemos nuostatos perkeltos į socialinių garantijų įsakymą. Struktūra nebuvo keičiama, buvo keičiami sudėtinių dalių dydžiai. Padidėjo tarifinis atlygis, padidėjo priemoka už klasę, padidėjo priemoka už stažą turintiems mažesnę stažą, įvesta 50 eurų priemoka už kilnojamo pobūdžio darbą tam tikroms pareigybėms (vairuotojams, vairuotojams-sargams, kontaktinio tinklo remontininkai, statybininkai).

Aurelija Maldutytė paklausė, ar anksčiau buvo mokama už kilnojamo pobūdžio darbą.

Darius Aleknavičius informavo, kad už kilnojamo pobūdžio darbą mokama nuo balandžio mėnesio.

Kristina Krupavičienė kalbėjo, kad kas mėnesį bus vertinama darbo kokybė tam, kad būtų mokama kintamoji užmokesčio dalis. Kalbėjo, kad daug kam neteisėtai sumažintas priedas, žmogus įvertinamas neteisingai. Kalbėjo apie bendrą vairavimo kultūrą. Paminėjo, kad įmonėje trūksta 80 darbuotojų. Kalbėjo, kad yra įvestas anoniminis vertinimas.

Darius Aleknavičius priminė, kad su profesine sąjunga „Solidarumas“ anksčiau buvo sėkmingai bendradarbiaujama. Apgailestavo, kad nepavyko bendradarbiauti su profesine sąjunga „Sandrauga“. Kalbėjo, kad nereikia klaidinti Trišalės tarybos. Priminė, kad naujos kolektyvinės sutarties projektas dar nepatvirtintas. Kintamoji atlyginimo dalis sudaro 15 proc. Paminėjo, kad yra vertinamas, pvz., punktualumas, keleivių aptarnavimas. Kriterijai surašyti įsakyme. Padarius šiurkštų darbo drausmės pažeidimą priedas neišmokamas.

Aurelija Maldutytė mano, kad pirmiausia turėtų būti skatinama už tai, kas daroma gerai (pvz., už punktualumą). Pasiūlė nesutariančioms pusėms kreiptis į privačią mediaciją, kad trečia šalis padėtų rasti sprendimą.

Tomas Griškevičius kalbėjo, kad įmonėje didelis bylų skaičius, samdomi teisininkai, už kuriuos dalinai apmokama iš savivaldybės biudžeto. Paklausė, ką reikėtų daryti, kad ginčo bylų mažėtų. Priminė atvejį, kai buvo gautas skundas dėl to, jog įmonės darbuotojas prieš save pakėlė ranką. Paklausė, kas įmonėje atlieka rizikos vertinimą. Paminėjo, kad įmonėje Lygių galimybių politika parengta tik 2022 m.

Darius Aleknavičius informavo, kad įmonėje yra patvirtinta Lygių galimybių politika. Kalbėjo, kad apie paminėtą darbuotoją neturėjo informacijos, kol į įmonę atlikti tyrimo neatėjo Valstybinės darbo inspekcijos atstovai. Sakė, kad Valstybinė darbo inspekcija pažeidimų nenustatė. Šiuo klausimu profesinei sąjungai „Solidarumas“ atsakyta raštu. Rizikos vertinimas yra atliekamas.

Dalia Jakutavičė priminė, kad nereikia nueiti į asmeniškumus. Kalbėjo, kad pasigenda krypties, kur eina „Vilniaus viešasis transportas“. Mano, kad krypties neturėjimas stumia į detales. Kalbėjo, kad yra du nesutarimai. Paklausė, ar yra deramasi su visomis įmonėje esančiomis profesinėmis sąjungomis.

Darius Aleknavičius kalbėjo, kad dabar yra atskiros profesinės sąjungos, o anksčiau kolektyvinė sutartis buvo sudaryta su jungtine profesine sąjunga, kurią sudarė trys profesinės sąjungos. Kalbėjo, kad kryptis yra numatyta. Dėl viešinimo – žurnalistams įdomu tai, kas yra neigiama.

Inga Ruginienė kalbėjo, kad yra tendencija, jog kolektyvinių sutarčių nereikia. Paklausė, kas trukdo jas sudaryti. Mano, kad įmonės, pretenduojančios į aukštus socialinius standartus turėtų turėti kolektyvines sutartis. Mano, kad reikėtų socialiniams partneriams diskutuoti šiuo klausimu. Paklausė, ar jos nuomonei pritariama.

Aurelija Maldutytė kalbėjo, kad pritaria dėl kolektyvinių sutarčių sudarymo išsakytai nuomonei.

Sigitas Galiūnas kalbėjo, jog yra sveikintina, kad įmonė turi tokį vadovą. Kalbėjo dėl apmokėjimo sistemos – priedai mokami už gerą darbą, vertinimas parodo darbo efektyvumą. Paklausė, kam reikia penkių profesinių sąjungų vienoje darbovietėje. Yra matoma, kokia kryptimi reikia dirbti.

Kristina Krupavičienė atkreipė dėmesį į tai, kad vairuotojai važiuoja tam tikru maršrutu ir paklausė, kaip tokiu atveju didinti darbo našumą.

Darius Aleknavičius kalbėjo, kad praėjusiais metais patirta apie 3-4 mln. eurų nuostolių, kadangi sumažėjo keleivių srautai. Šiuo metu kuro savikaina 28 proc., o anksčiau buvo 18 proc. Profesinių sąjungų nariai migruoja tarp profesinių sąjungų. Tarp pačių profesinių sąjungų yra nesutarimai. Viskas, ko reikalauja profesinės sąjungos, remiasi į pinigus. Paminėjo socialines garantijas – įmonėje išeitinės yra skaičiuojamas pagal seniau buvusio Darbo kodekso nuostatas.

Ričardas Sartatavičius kalbėjo, kad naujas vadovas nori pokyčių. Tikisi, kad bus rastas sutarimas tarp abiejų pusių.

Jonas Petraška kalbėjo, kad dvidešimt penkerius metus dalyvavo profesinių sąjungų ir šios įmonės kolektyvinėse derybose. Sakė, kad iki šiol pavykdavo suderinti kolektyvinių derybų klausimus. Kalbėjo, kad vadovas nenori derinti, o nori tik konsultuotis dėl derybų, kad nesutinka kolektyvinėje sutartyje įteisinti indeksavimo principus. Vadovas atsisako atsakomybės už įmonę, kai

vyksta konfliktai tarp darbuotojų, prasideda mobingas. Darbdavys nenori priimti atgal darbuotojo, nors darbuotojas ir laimėjo darbo ginčą.

Sigitas Dimaitis mano, kad problemos sprendimo būdai yra keli – mediacija, teismas, šalių susitarimas.

Aleksandras Posochovas mano, kad šį klausimą turėjo spręsti savivaldybė, tačiau savivaldybės atstovas neatvyko į posėdį. Trišalė taryba netenka prasmės. Pasiūlė rekomenduoti derėtis.

Aurelija Maldutytė pasiūlė savivaldybei paruošti laišką Trišalės tarybos vardu, kuriame būtų siūloma aktyviai įsijungti į konflikto sprendimą.

Andrius Romanovskis mano, jog nereikia nurodinėti savivaldybei, ką ji turi daryti. Vyko diskusijos, informacija išklaudyta.

Kristina Krupavičienė kalbėjo, jog savivaldybė yra sakiusi, jog nesikiša į profesinių sąjungų ir darbdavio reikalus. Mano, kad Trišalei tarybai reikia tarpininkauti, kad nebūtų konflikto, kviečiama dialogui ir sprendimo radimui.

Vytautas Šilinskas kalbėjo, kad streikuoti negalima tik nuo balandžio mėnesio. Priminė, kad savivaldybės veikia laisvai ir savarankiškai pagal savo kompetenciją, todėl Vyriausybės atstovai negali nurodyti joms, kaip jos turi elgtis.

Aurelija Maldutytė pasiūlė Trišalės tarybos vardu paruošti savivaldybei laišką, kuriame būtų siūloma aktyviai įsijungti į konflikto sprendimą.

Rūta Skyrienė atkreipė dėmesį, kad sprendimus galima rasti tik kalbant tarpusavyje.

Tomas Griškevičius pritarė, jog galima būtų pateikti savivaldybei rekomendacijas.

Darius Aleknavičius padėkojo Trišalei tarybai už dėmesį, skirtą įmonei „Vilniaus viešasis transportas“.

NUTARTA. Išklaudyta informacija „Dėl netoleruotinos padėties įmonėje UAB „Vilniaus viešasis transportas“.

5 min. pertrauka

5. SVARSTYTA. Dėl Lietuvos Respublikos trišalės tarybos nuomonės pateikimo Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui dėl Lietuvos negalios organizacijų forumo 3, 5, 7 ir 8 bei Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos 2 ir 4 pasiūlymuose siūlomo teisinio reguliavimo Darbo kodekso 1, 2, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 51, 52, 55, 56, 57, 59, 72(1), 75, 79, 107, 113, 117, 126, 133, 134, 137, 138, 169, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1438.

Birutė Sabatauskaitė, Lygių galimybių kontrolierė, pristatė tris pagrindinius Darbo kodekso 126 str. 3 dalies, 138 str. 3 dalies ir 133 str. 2 dalies pasiūlymus Darbo kodekso paketui (*siūlymai pridedami*). Taip pat ji informavo, kad skaičius galėtų patiekti Neįgaliųjų reikalų departamentas.

Aurelija Gabrielė Maldutytė pasiūlė klausimą perduoti svarstyti Darbo santykių komisijai, kuri galėtų įvertinti ekonominę įtaką ir aktualius skaičius (kokiam skaičiui asmenų bei kuriose srityse tai aktualu).

Andrius Romanovskis ir Rūta Skyrienė siūlė iš karto nuspręsti dėl klausimų, kuriais pozicijos yra aiškios, pvz., dėl tėvių ir įmočių.

Vita Baliukevičienė atkreipė dėmesį, kad praktikoje neturėtų būti problemos dėl Darbo kodekso 133 str. 2 dalies.

Birutė Sabatauskaitė patikslino, kad kalbama apie vienu metu pirmą mėnesį išeinančius tėvystės atostogų asmenis, t. y. siūloma, kad tėviams būtų taikomas toks pats reglamentavimas kaip ir biologiniams tėvams.

Dovilė Juodkaitė, Lietuvos negalios organizacijų forumo prezidentė, trumpai informavo apie Lietuvos negalios organizacijų forumo pateiktus pasiūlymus Darbo kodekso paketui.

Aurelija Gabrielė Maldutytė pasiūlė ir Trišalės tarybos nariai pritarė klausimą perduoti svarstyti Darbo santykių komisijai. Sakė tikinti, kad kitame Trišalės tarybos posėdyje jau bus sprendimas.

Rūta Skyrienė pasiteiravo apie diskusiją dėl mamadienių, remiantis atliktu tyrimu apie situaciją užsienio šalyse, nes dabar, anot jos, valstybė socialinę politiką vykdo per darbdavius.

NUTARTA. Klausimą dėl Lietuvos Respublikos trišalės tarybos nuomonės pateikimo Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui dėl Lietuvos negalios organizacijų forumo 3, 5, 7 ir 8 bei Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos 2 ir 4 pasiūlymuose siūlomo teisinio reguliavimo Darbo kodekso 1, 2, 25, 26, 30, 36, 40, 44, 46, 51, 52, 55, 56, 57, 59, 72(1), 75, 79, 107, 113, 117, 126, 133, 134, 137, 138, 169, 171 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1438 perduoti svarstyti Darbo santykių komisijai prie Lietuvos Respublikos trišalės tarybos.

6. 1. SVARSTYTA. Dėl Darbo kodekso Nr. XII-2603 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1093 (po svarstymo Darbo santykių komisijoje);

6.2. SVARSTYTA. Dėl Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1272 (po svarstymo Darbo santykių komisijoje).

Miglė Wantens trumpai pristatė Darbo santykių komisijoje priimtus nutarimus, informuodama, kad abu pasiūlymai buvo svarstomi kartu. Ji informavo, kad:

1. Darbdavių atstovai nepritaria Darbo kodekso Nr. XII-2603 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1093 ir Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1272 ir mano, kad reikia teikti naują nuomonę dėl naujo reglamentavimo, sistemos keitimo.

2. Profesinių sąjungų atstovai iš principo pritaria pasiūlymams ir siūlo tobulinti įstatymų projektus, tęsiant diskusijas šiuo klausimu dėl sistemos keitimo.

3. Vyriausybės atstovė informavo, kad išvadas dėl įstatymų projektų Vyriausybė jau yra pateikusi, tačiau pritaria bendram siūlymui dėl sistemos tobulinimo.

Apibendrinama pranešėja nurodė, kad Darbo santykių komisija siūlo Trišalei tarybai spręsti dėl sisteminių pokyčių šioje srityje iniciatyvos, dėl bendros koncepcijos parengimo, atsižvelgiant į Lietuvos teisės aktų ir direktyvų reikalavimus.

Aurelija Maldutytė pabrėžė, kad pritariama Darbo santykių komisijos išvadoms. Taip pat ji pasisakė apie darbo grupės sukūrimą ne Trišalės tarybos kontekste dėl šio klausimo peržiūrėjimo iš esmės.

Vytautas Šilinskas nurodė, kad, kai Socialinės apsaugos ir darbo ministerija suorganizuos darbo grupę, į ją pakvies darbdavių ir profesinių sąjungų atstovus.

NUTARTA:

1. Pritarti Darbo santykių komisijos 2022 m. gegužės 5 d. posėdyje priimtiems nutarimams dėl Darbo kodekso Nr. XII-2603 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1093 ir dėl Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1272:

1.1. Darbdavių atstovai nepritaria Darbo kodekso Nr. XII-2603 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1093 ir Darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1272 ir mano, kad reikia teikti naują nuomonę dėl naujo reglamentavimo, sistemos keitimo.

1.2. Profesinių sąjungų atstovai iš principo pritaria pasiūlymams ir siūlo tobulinti įstatymų projektus, tęsiant diskusijas šiuo klausimu dėl sistemos keitimo.

1.3. Vyriausybės atstovė informavo, kad išvadas dėl įstatymų projektų Vyriausybė jau yra pateikusi, tačiau pritaria bendram siūlymui dėl sistemos tobulinimo.

2. Pasiūlyti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai imtis iniciatyvos ir organizuoti darbo grupę, siekiant sisteminių pokyčių šioje srityje, galimos bendros koncepcijos parengimo, atsižvelgiant į Lietuvos teisės aktų ir direktyvų reikalavimus, į darbo grupę pakviečiant darbdavių ir profesinių sąjungų atstovus.

7. SVARSTYTA. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

Aurelija Gabrielė Maldutytė pasiūlė kitą posėdį organizuoti birželio 21 d. arba birželio 14 d. 14.00 val. nuotoliniu būdu.

Trišalės tarybos nariai sutarė, kad posėdis vyks birželio 21 d. 14.00 val. nuotoliniu būdu.

NUTARTA. Kitą Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdį organizuoti 2022 m. birželio 21 d. 14.00 val. nuotoliniu būdu per „Microsoft Teams“ platformą.

Posėdžio pirmininkė

Aurelija Gabrielė Maldutytė

Posėdžio sekretorė

Valda Pranckuvienė